

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Peripetie se squeeze-out aneb prázdninové běsnění

Dovolím si lehce v prázdninovém duchu glosovat některé okolnosti provádění squeeze out v tzv. přechodném období poskytnutém většinovým akcionářům poslední legislativní úpravou. Dne 3. června tohoto roku vyšel ve Sbírce zákonů zákon č. 216, který výrazně novelizoval obchodní zákoník. O všech aspektech tohoto zákona již bylo pospáno mnoho papíru, nicméně nemohu si odpustit několik málo právních i lidských poznámek k provádění squeeze-out v průběhu tříměsíční lhůty pro uplatnění práva výkupu účastnických cenných papírů většinovými akcionáři, kteří měli dostatečnou majoritu ve společnosti ke dni nabytí účinnosti novely.

Tato lhůta vyplývá z čl. V novely, který říká, že osoba, která splňuje podmínky podle § 183i odst. 1 tohoto zákona ke dni účinnosti tohoto zákona, může vykonávat právo výkupu účastnických cenných papírů podle § 183i až 183n obchodního zákoníku do tří měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona, jinak toto právo zaniká. Z článku VI. novely vyplývá, že zákon č. 216/2005 Sb. nabývá účinnosti dnem 1. července 2005, s výjimkou ustanovení části první čl. I § 183i, 183k, 183l, 183m a 183n, která nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení, a s výjimkou ustanovení části třetí čl. III bodů 4 a 5, která nabývají účinnosti dnem 1. prosince 2006.

Takže lhůta či moderní terminologií dedlajn pro ukončení procesu v případě akcionářů s majoritou ve společnosti ke dni nabytí účinnosti novely je 30.9.2005. Pro jistotu je raději dobré všechny úkony stihnout do 3.9., kdyby se náhodou tento výklad neukázal být správným.

Po krátkém tichu se naplno rozeběhly klávesnice PC v mnoha firmách nejrůznějšího zaměření a virtuálním prostorem poletovali mejly mezi advokátními kanceláři, akcionáři, znalci a v neposlední řadě představenstvech společností, jichž se squeeze-out mohl týkat. Nějakou dobu trvalo, než vlastníci zjistili, která bije.

Pak začalo to pravé prázdninové běsnění. Dohoda o mlčenlivosti mezi znalcem a vlastníkem a firmou, angažování znalců a příprava jejich posudků. Pak nadešel čas pro debatu o způsobu ocenění (většinou naštěstí krátká, oceňovací metoda vychází z aktuální metody užívané Komisí pro cenné papíry při nabídkách převzetí podle již dříve platné legislativy). Mezitím příprava časových harmonogramů, time-sheetů či fahrplanů (doplňte vhodný termín dle národnosti většinového akcionáře). Debata nad tím, jaká je lhůta pro svolání valné hromady, protože vzhledem k tomu, že novela nemluví o „mimořádné“ valné hromadě, je otázkou, zda lze užít ustanovení § 181 odst. 2 ObchZ. Ti opatrnější volí 30 denní lhůtu, kterou nic nepokazí.

Infarktová příprava zasedání představenstva, které někdy předcházela ještě strašlivější debata o tom, co zákonodárce myslel v ustanoveních týkajících se „určení hlavního akcionáře“, např. dle § 183j odst. 3 ObchZ. Zde nezbývá než říci – pochváleny budiž zaknihované cenné papíry a naopak musím politovat právníky, kteří se snaží vyhovět dikci zákona v případě listinných akcií na majitele, a přijímají při opisování této skutečnosti v pozvánce na valnou hromadu řeholi amatérských spisovatelů v záloze. Debata nad překlepy ve znaleckém posudku. Příprava dalšího znaleckého posudku, aby bylo představenstvo schopno zdůvodnit své obligatorně vyžadované vyjádření k tomu, zda považuje výši protiplnění určenou podle odstavce 6 za spravedlivé (§ 183j odst. 2 ObchZ) a vyvarovali se tak případným sporům s menšinovými akcionáři o náhradu škody způsobené zanedbáním péče řádného hospodáře.

A pak si ti opatrní, kteří zvolili 30ti denní lhůtu pro svolání valné hromady, pomalu začali rvát zbývající dosud nezšedivělé vlasy, neboť Poslanecká sněmovna schválila vládní návrh zákona o finančních konglomerátech (tisk PSP č. 835), v jehož rámci byl přijat pozměňovací návrh, který v části deváté tohoto zákona upravuje dvě nové povinnosti majoritních akcionářů. K přijetí usnesení valné hromady o přechodu všech ostatních účastnických cenných papírů společnosti na osobu hlavního akcionáře se vyžaduje předchozí souhlas Komise pro cenné papíry a hlavní akcionář je povinen předat obchodníkovi s cennými papíry nebo bance před konáním valné hromady peněžní prostředky ve výši potřebné k výplatě protiplnění a valné hromadě doložit tuto skutečnost.

Vzhledem k absenci jakéhokoliv přechodného ustanovení byla řada právníků poprvé ve své kariéře donucena otevřít Ústavu a provést relativně prosté početní úkony související s možným nabytím účinnosti. Poslanecká sněmovna předala Senátu návrh 15.7. Senát jej musí projednat během 30 dnů. Prezident má poté 15 dnů na podpis. Nemýlím-li se, datum nabytí účinnosti klidně může při absolutním dodržení těchto lhůt nastat 14.8. Tedy, nevím jak kdo, ale většina právníků podle mého názoru tento obor studovala pro naprostý odpor k matematice. No, snad jsem se trefil...

S teplotou venku roste i nervozita. Přichází každoranní třas rukou a ještě před ranní kávou pohled zaměřeným zraze m právníka na webové stránky Senátu, s jedinou myšlenkou: Snad to ještě dneska neschválili. Dne 27.7. přišla lehká úleva, někde možná i prásklo šampaňské - [Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu](#) i [Výbor pro záležitosti Evropské unie](#) Senátu navrhly vrátit zákon (tisk Senátu č. 118) Poslanecké sněmovně. Uff uff. Dokonce s navrhuje i přechodné ustanovení, které řeší situaci, kdy již byla valná hromada svolána a nabyla by účinnosti tato novela - což byla právě noční můra všech, kde se do squeezeoutového maratónu pustili. Dá-li Senát i Ústavní soud i oba dohromady, snad nám nějaké vlasy do konce srpna ještě na hlavě zbudou. Až se budou druhého září tvořit fronty na obchodním rejstříku a asistentkám budou z podpaždí trčet nikoliv kolty, ale tlusté spisy zápisů z vlaných hromad (a nejen jich - pozor, podání se podávají již na nových formulářích!), snad tahle pohádka bude mít dobrý konec. I když - záleží na tom, v čí kůži se ocitnete - vzpomeňme pietně na vlka v pohádce o Červené Karkulce...

Co závěrem? Až uvidíte v polovině v září na opuštěných plážích máchova jezera či pláží středomořských nebo maledivských (podle počtu absolvovaných squeezeoutů) pobledlé osoby s prošedivělými vlasy, pokud tedy nebudou zcela bez vlasů, nelitujte jich příliš. Lítost si ti právníci, co asistovali u práva výkupu účastnických cenných papírů většinovými akcionáři, nezaslouží, Raději užívám oficiální název dle ObchZ pro tuto operaci, byť menšinový akcionáři spíše volí terminologii blízkou hochům od rady Vašátka. Koneckonců, ti prošedivělé pánové si svoje hektické prázdniny určitě nechali dobře zaplatit...

autor je vedoucím právního oddělení v telekomunikační společnosti

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)